

KURJER WILEŃSKI

NIEZALEŻNY ORGAN DEMOKRATYCZNY

REDAKCJA I ADMINISTRACJA: Wilno, Biskupia 4. Telefony: Redakcji 79, Administracji 99. Redaktor naczelny przyjmuje od godz. 2—3 ppoł. Sekretarz redakcji przyjmuje od godz. 1—3 ppoł. Administracja czynna od godz. 9¹/₂—3¹/₂ ppoł. Rękopisów Redakcja nie zwraca. Dyrektor wydawnictwa przyjmuje od godz. 12—1 ppoł. Ogłoszenia są przyjmowane: od godz. 9—3 i 7—9 wiecz. Konto czekowe P. K. O. Nr. 40750. Drukarnia — al. Biskupia 4. Telefon 3-40.

CENA PRENUMERATY: miesięcznie z odnośnikiem do domu lub przesyłką pocztową 3 zł, z odbiorem w administracji 2 zł 50 gr. Zagrani 6 zł. CENA OGŁOSZEŃ: Za wiersz milimetryowy przed tekstem—75 gr., w tekście 60 gr., za tekstem—30 gr., kronika redakc., komunikaty—30 gr. za mm. Jednodz., ogłoszenia mieszkaniowe—30 gr. za wiersz. Do tych cen dolicza się: za ogłoszenia cyfrowe i tabelaryczne 50%, z zastrzeżeniem miejsca 25%, w numerach niedzielnych i świątecznych 100%, zamieszczenie 25%. Dla poszukujących pracy 50% zniżki.

Za numer dowodowy 15 gr. Układ ogłoszeń 6-cio łamowy, za tekstem 10-cio łamowy. Administracja zastrzega sobie prawo zmiany terminu druku ogłoszeń.

KWESTJA ZBOŻOWA na Wileńszczyźnie.

Jednym z czołowych zadań naszej polityki zbożowej jest zapewnienie krajowemu rolnictwu odpowiedniego poziomu cen zboża. Postulat ten stał się kapitalnym w czasie znacznego spadku cen zboża, pod wpływem którego mocno zachwiała się opłacalność jego produkcji. W interesie produkcji zbożowej, konieczność zapobieżenia dalszemu spadkowi cen i wprowadzenia ich pewnej stabilizacji na wewnętrznym rynku zbożowym, jest oczywistą, całkiem inną niż kwestia, w jakim stosunku, osiągnięty w drodze interwencyjnej polityki zbożowej poziom cen, znajduje się do opłacalności całkowitej produkcji warsztatów rolnych; czy i o ile leży on w interesie wszystkich gospodarstw.

Na to zasadnicze pytanie, należałoby dać możliwie najbardziej obiektywną odpowiedź, zwłaszcza w warunkach głębszej nieurodzajności, która w roku bieżącym tak dotkliwie nawiedziła Wileńszczyznę. Innymi słowy, zagadnienie wysokości cen zboża należy zestawiać z sytuacją wielkiej masy drobnych gospodarstw rolnych, które w zakresie produkcji zbożowej nie są samowystarczalne, a na wyżywienie ludności miejskiej i w pewnej mierze wiejskiej rok rocznie dowożone są wielkie ilości zboża i maki zbożowej z innych okręgów gospodarczych.

W roku bieżącym produkcja zboża, zwłaszcza w północnych powiatach Wileńszczyzny, jest znacznie niższa aniżeli w latach przeciętnych. Nieurodzaj zboża, przy kompletnym nieurodzaju ziemniaków, otwiera nie pomyślny horoskopy na najbliższą przyszłość. Przed bardzo wieloma rodzinami rolniczymi staje w całej pełni swojej grozy widmo głodu. Trzeba albo dokupić zboża na zaspokojenie własnych potrzeb, albo gdy się na to nie ma gotówki — czekać zmiłowania Bożego, zacinając pasy do granic, które nie są do zniesienia nawet dla naszego mało wymagającego wieśniaka.

Ten może zbyt jaskrawy i wyjątkowy, bo wzięty z jednego roku i dla jednego województwa, przykład wskazuje, że kształtowanie się wysokości cen zboża nie zawsze odpowiada interesom rolnictwa każdego rejonu. Jednakże nie byłoby szusznym formułowanie na tym przykładzie wytycznej polityki zbożowej na dalszą drogę. Dla ustalenia tych wytycznych trzeba wziąć pod uwagę inne, zasadnicze momenty, wypływające z warunków strukturalnych naszego rolnictwa.

Jakież więc są te stosunki strukturalne, które powinny stać się dla naszej polityki zbożowej trwałym motywem? Trzeba wymienić niektóre zasadnicze cechy tych stosunków. Przedewszystkiem: dominującą rolę w produkcji na zbyt wśród wielkiej masy drobnych gospodarstw rolnych stanowią produkty pochodzenia zwierzęcego. Zboże natomiast stanowi produkt, który jest używany przeważnie w obrębie samych gospodarstw. Produkcja zboża na zbyt odgrywa dominującą rolę (i to nie zawsze), tylko w dochodowości nielicznych wielkich gospodarstw rolnych, rejonów zbożowych w państwie.

Uwzględniając stosunki powyższe, można powiedzieć, że stosownie do cen zboża kształtuje się opłacalność produkcji zwierzęcej, stanowiącej podstawę dochodowości wielkiej ilości drobnych gospodarstw rolnych, oraz określającej stopień spożycia szerszych warstw społecznych. Współzależność, istniejąca między ceną zboża, tego podstawowego surowca produkcji zwierzęcej, a opłacalnością tej produkcji, określa granicę poziomu słusznosci cen zboża. Granica ta znajduje się na takim poziomie, który nie przekreśla opłacalności produkcji zwierzęcej i nie utrudnia normalnego spożycia szerszych warstw ludności.

Moment ten w naszej polityce zbożowej powinien znaleźć należyty wyraz, a szczególnie nie może być przeoczony w polityce eksportowej. Gros eksportu naszego zboża idzie do Danii, Belgii i Holandii, a więc do państw, które biorą od nas zboże jako surowiec do produkcji zwierzęcej. Rolnictwo tych państw korzystając z taniego polskiego zboża, może o wiele skuteczniej konkurować na ry-

kach zagranicznych z produktami zwierzęcymi, pochodzącymi z Polski i wytworzonymi w warunkach drogiego surowca.

I jeszcze jedno. Eksport zbożowy, prowadzony przy istnieniu premii wywozowych, przyczynia się do wzrostu cen na rynku wewnętrznym, który do zwykłego zmuszony jest płacić nasz drobny rolnik, dokupujący brakującą mu ilość zboża. Wytwarza się sytuacja, w której rolnik nasz dotknięty głodem nieurodzajnym, jak to ma miejsce na Wileńszczyźnie, zmuszony jest znacznie drożej kupować zboże na rynku lokalnym, aniżeli rolnik zagraniczny, kupujący zboże importowane z Polski. Czyli rolnik nasz, występujący w danym wypadku jako odbiorca zboża, (a nie jest to zjawiskiem ani małym, ani lokalnym) znajduje się w znacznie gorszej pozycji aniżeli rolnik zagraniczny.

Są to niedomagania w dziedzinie stosunków handlu zbożem, wymagające uregulowania. Pomijając nawet sprawę zasadniczej reformy dotychczasowej polityki zbożowej, istnieje możliwość uregulowania stosunków handlu zbożem w rejonach biernych pod względem produkcji zbożowej (Wileńszczyzna) — i to przy pomocy środków, które ongiś przed kilkudziesięciu laty na naszych ziemiach były stosowane. Do środków takich można zaliczyć spichrze zbożowe, które nie miały rolę w życiu wsi naszej w okresie przedwłaszczeniowym i potem odegrały. Zawdzięczając tym spichrzom wiele gospodarstw włościańskich w latach nieurodzajności mogło ożrymywać brakujące ilości zboża na wyżywienie członków rodziny i inwentarza oraz na siew. W latach zasoby zboża w rejonach niedoboru zboża, w okresie sezonowej podaży, która ma miejsce w przeciągu kilku miesięcy późniejszych, oraz zaopatrywanie w brakujące ilości zboża gospodarstw rolnych w wypadkach niedoboru, po cenach w każdym razie nie wyższych, niż osiągała zagranicą, agr.

W podobny sposób rozwiązanie powyższego zagadnienia w naszych czasach, mogłoby się oprzeć na systemie spichrzów zbożowych, rozmieszczonych w rejonach niedoboru zboża. Zadaniem ich byłoby skupianie zboża w okresie sezonowej podaży, która ma miejsce w przeciągu kilku miesięcy późniejszych, oraz zaopatrywanie w brakujące ilości zboża gospodarstw rolnych w wypadkach niedoboru, po cenach w każdym razie nie wyższych, niż osiągała zagranicą, agr.

Kongres estońskich b. kombatanów.

Gen. Lark — kandydatem na prezydenta. — Gen. Laidoner uznany za przeciwnika.

W ubiegłą niedzielę odbył się w Tallinie kongres estońskich uczestników walk o niepodległość, rozpoczęty nabożeństwem i zaprzysiężeniem nowych członków. Uczestnicy kongresu udali się w wojskowym szyku do teatru „Estonia”, gdzie toczyły się obrady przy udziale przeszło 1.000 delegatów.

Kongres powziął szereg ważnych uchwał, z których na szczególną uwagę zasługuje jednoznaczne desygnowanie gen. Larka na kandydata na przyszłego Prezydenta Estonii.

Jeden z głównych przywódców organizacji b. kombatanów, adw. Sirk w dłuższej mowie motywował odstępstwo organizacji od kandydatury gen. Laidonera. Zdaniem mówcy gen. Laidoner, który odegrał kierowniczą rolę w Związku b. kombatanów, później oddał się od niego, a ostatnio pozwolił na to, aby go wrogie związki polityczne wystawiły jako swego kandydata na stanowisko Prezydenta. Ten fakt zmusza Związek do zerwania z dawnym swoim przywódcą.

Inna uchwała Kongresu żąda, aby wszystkie osoby, które po odzyskaniu niepodległości Estonii stały się bogałami, były obowiązkowo wykastrowane do swego majątku doszły. W wypadku odmowy majątek danej osoby miałby ulec konfiskacie.

Pozatem Kongres uchwalił żądanie zawieszenia wypłaty odszkodowań za ziemię Niemcom, którzy przyjeżdżali obywatelstwo niemieckie, oraz

WARSZAWA. (PAT). — Na wstępie dzisiejszych obrad nad preliminarzem budżetowym Ministerstwa Spraw Wewnętrznych zabrał głos p. minister spraw wewnętrznych PIERACKI.

Cyfrы budżetu Min. Spraw Wewnętrznych.

Od szeregu lat budżet Ministerstwa jest z roku na rok coraz mniejszy. Tegoroczny jest niższy o 7.594.000 zł. od zeszłorocznego. Po stronie wydatków wynosi 195.160.430 zł. to jest 9,1 proc. ogółu wydatków państwa. Z tego wydatki na policję wynoszą 104.521.270 zł., fundusz dyspozycyjny 6.000.000 zł., KOP. 38.832.350, razem 149.373.920 zł., to jest 76,5 proc. wydatków całego budżetu, czyli reszta wynosi 23,5 proc., to jest 45.786.510 zł. W roku poprzednim budżet bezpieczeństwa wynosił 74,9 proc. całości. Więcej budżet Ministerstwa stał się kurczy, wydatki na bezpieczeństwo osiągnęły minimalną granicę, poniżej której zejść nie mogą, a redukcja odbywać się musi kosztem innych działów.

Wydatki osobowe wynoszą 70,1 proc. Kredyty w zarządzie centralnym stale się kurczą, natomiast w dziale województw i starostw obserwujemy wzrost agend. Tłumaczy się to przekazaniem przez administrację wymiaru sprawiedliwości na rzecz starostw całego działu wykroczeń do postępowania karno-administracyjnego, oraz dodatkowego obciążeniem z tytułu nowej ustawy samorządowej. Jeżeli mimo to administracja może sprostać swemu zadaniu, to tylko dzięki stałemu udoskonalaniu jej organizacji i metod pracy oraz ofiarności urzędników.

Upraszczenie administracji.

Pod względem organizacji położono nasisk na doskonalenie metod pracy i zaktualizowanie regulaminu urzędowania. Pewnym zmianom uległ wewnętrzny podział urzędów wojewódzkich w związku ze skasowaniem dyrektur robot publicznych i zespoleniem urzędów ziemskich. Z 5 dywizyjów, które obsługiwały resort spr. wewn., prawdopodobnie dwa ulegną skasowaniu. Uproszczenie pracy w działach budżetowych — gospodarczych urzędów wojewódzkich. W opracowaniu jest sprawa usunięcia dwutorowości w niektórych działach administracji rządowej i samorządowej. Przeprowadzono nowy podział urzędów. Aktualnym stał się problem ustalenia urzędowej nomenklatury miejscowości. Odpowiedni projekt ustawy wkrótce wniesiony będzie do Sejmu. Jest to niezbędne, za równo ze względu na potrzeby obrony państwa i służby bezpieczeństwa, jak i ze względu na zobowiązania międzynarodowe.

Z dn. 1. 9. 1933 r. ilość stanowisk urzędniczych w administracji ogólnej uległa zmniejszeniu o 33 i funkcjonariuszów niższych o 38. Na rok 1934—35 przewidziano dalsze zmniejszenie ilości urzędników w Ministerstwie o 36, w województwach o 17. W roku jest akcja normalizacji szematów i druków urzędowych.

Bezpieczeństwo.

Dział bezpieczeństwa i spokoju publicznego wyodrębnił się z całokształtu działalności administracji spraw wewnętrznych jako najważniejszy. Przewodnie zasady, jakimi w tym dziale kieruje się Ministerstwo, nie uległy zmianie. Z wielu przyczyn problem

bezpieczeństwa w Polsce jest szczególnie skomplikowany. Poza naszą sytuacją geograficzną wymienić tu należy wielką rozpiętość różnic poziomów kulturalnych pomiędzy poszczególnymi częściami państwa i grupami ludności, zróżnicowanie obywateli i niwelowanie przez część obywateli brak w zakresie kryteriów państwowego myślenia i działania. Skierowanie różnych aspiracji politycznych i narodowościowych doprowadza do zakłócenia spokoju i administracja musi je zwalczać środkami, które ma do dyspozycji, zwłaszcza gdy stosowany jest terror w stosunku do organów władzy lub obywateli, pragnących spokoju. Ze szczególną energią muszą być zwalczane ruchy, które godzą w podstawy państwa. Mam na myśli wszelkie akcje wywołujące i dywersyjno-sabotażowe, które i nadal będą teplone bezwzględnie.

Rok bieżący, ciężki pod względem gospodarczym, zaznaczył się też szeregiem ujemnych zjawisk w stanie bezpieczeństwa państwa, zwłaszcza na terenie, przyczem u organizatorów widożona była tendencja do nadania wypadkom charakteru rozruchów masowych. Policja zmuszona była robić użytek z broni. Jednak wypadków tych było mniej, niż w latach ubiegłych.

Każdy taki wypadek, jak i zarzut bicia, jest przedmiotem badania sądowego. Wszelkie wykroczenia teplone są surowo. Od stycznia do września r. b. za pobicie zdegradowano 2 szeregowych, wydano 11. Zarządzenia władz paraliżowały skutecznie ruch komunistyczny, który skłaniał się zwłaszcza na wieś, gdzie usiłował wyzyskać nastroje wywołane przez stronnictwa opozycyjne.

O. U. N.

Na terenie województwa południowego — wschodniego OUN. usiłowała wyzyskać wszelkie przejawy życia społecznego, stosując terror do uczestników obchodu Święta Morza i prowadząc akcje przezeń szkolnictwu polskiemu, stosując napady, pobięcia i podpalenia. Rząd posiada dość siły, aby poskromić te akcje i nie cofnąć się przed jej zastawianiem. Mam jednak nadzieję, że zdrowy rozsądek społeczeństwa ukraińskiego powściągnie nie te anarchoistyczne prądy.

Policja.

W dziale przestępstw kryminalnych jest spadek przestępstw cięższych, a wzrost drobniejszych. Podpalenia spadły o 10 proc., rabunek w handlu o 7,1 proc. i t. d. Personalnie policja jest bardzo szczupła i jestem pod tym względem w tyle za innymi państwami.

Ogólna ilość policyj wynosi 29.635, t. j. o 3.053 mniej, niż w roku 1927—28. Minister podtrzymuje obowiązki, ofiarności i bohaterstwa policji.

Obok dziedziny bezpieczeństwa i spokoju publicznego wyróżnia się jeszcze dziedzina porządku publicznego w związku z działalnością policji. Ustawa powołuje, że co do utrzymania bezpieczeństwa i spokoju publicznego policja działa bezpośrednio, a w dziedzinie porządku publicznego — przez nadzór i wspieranie organów, które specjalnie istnieją w tym celu. Niestety, ten przepis z różnych względów nie został dotychczas wprowadzony w życie. Mimo to porządek publiczny stanowi odrębną od spraw bezpieczeństwa dziedzinę. W Ministerstwie zagadnienia porządku publicznego i ożmian orzecznictwo w toku instancji oraz prace ustawodawcze.

WARSZAWA. (PAT). — Dziś dzisiejszy „Dziennik Personalny” zamieszcza zarządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej o nadaniu stopni z dniem 1-go stycznia 1934 r. mianowicie:

Stopnie generała brygady pułko-

Widok iluminowanej Bazyliki św. Piotra (Watykan) w nocy.

Widok iluminowanej Bazyliki św. Piotra (Watykan) w nocy.

SYTUACJA WEWNĘTRZNA POLSKI.

Przemówienie min. Pierackiego na komisji budżetowej Sejmu.

Decentralizacja i uporządkowanie ustaw.

Co do orzecznictwa oddawana starano się ograniczyć do minimum ilość decyzji wydawanych przez Ministerstwo w 1 instancji, przez daleko posuniętą decentralizację. Na polu ustawodawczym, dzięki usilnej pracy od roku 1928, zdołano wyjść z chaosu ustaw zabórzych i dzielnicowych i mamy już szereg ustaw rodzimych. W roku sprawozdawczym przybył szereg nowych norm ustawodawczych i przygotowano i ogłoszono wiele rozporządzeń wykonawczych do ustaw dawniejszych.

Uporządkowanie przepisów w zakresie praw obywatelskich jest rzeczą bardzo dołną. W ważniejszych prac projektowanych uależy wymienić sprawy metrykalne, aktów stanu cywilnego. Narazie rząd pragnie tę sprawę załatwić bodaj fragmentarycznie. A więc chodzi o odtworzenie zniszczonych lub zaginionych ksiąg stanu cywilnego, o jednolitą taryfę opłat, o ogólny nadzór władz nad urzędami stanu cywilnego i t. p.

Ministerstwo opracowało projekt ustawy o zapobieganiu pozom i innym kłeskom żywiołowym, który już w tej sesji będzie wniesiony do Sejmu.

Kary administracyjne.

Co się tyczy kar administracyjnych, to dochodzi z tego źródła stałe spadki, co do woli, że Ministerstwo dążyło stale do obniżania wysokości tych kar. Jak ludność ocenia traktowanie tych spraw przez władze administracyjne, dowodzi fakt, że załedwie 3,8 proc. spraw karno-administracyjnych stało na żądanie osób zainteresowanych przez kazyanych na drogę sądową.

Samorząd.

W zakresie samorządu dnia 13 lipca we szła w życie ustawa o częściowej zmianie ustroju samorządu terytorjalnego. Od kilku miesięcy rozpoczęły się prace nad wprowadzeniem jej w życie. Już dotychczas obserwacja pozwala nam na dodatnią ocenę skutków tej ustawy. Okazało się, że duże zainteresowanie wsi sprawami gromad, natomiast nie stwierdzono przejawów obrony instytucji zebrani gminnych w województwach centralnych, która ustawa znosiła.

Widocznie są dodatnie skutki usunięcia przez roztu kompetencji, jakie dotąd posiadało ciało kolegialne, oraz rozgraniczenia uprawnień władzy organu samorządu szczególnie w miastach przyczyniło się do usprawnienia działalności. Większe uprawnienia przełożono gminy podłożu jego autorytetu. W dużej mierze stał się on w sposób wyraźny czynnikiem uzasadniającym działalność organu wykonawczego i stanowiącego.

Ustawa samorządowa pociągnęła za sobą faktyczne upodobnienie nadzoru państwowego, zwłaszcza nad miastami, przez co usunęto dwutorowość nadzoru w województwach po ludniowych. Na tym terenie przez rok 9 miast największych, oprócz Łwowa i Krakowa, wydzielono z powiatowych związków samorządowych i poddano bezpośrednio nadzorowi wojewodów i dywizyjów wojewódzkich.

Prace nad realizacją ustawy marcowej.

Pełne wienie w życie marcowej ustawy samorządowej obejmuje szeroko zakres

jone prace. W dziedzinie prac normatywnych mają być wydane 4 ogólne rozporządzenia wykonawcze, 9 rozporządzeń specjalnych, kilkanaście regulaminów wyborczych, 12 projektów tekstów jednolitych, które mają być wydane w drodze rozporządzenia prezydenta, 6 statutów miast wielkich oraz 100 kilkadziesiąt rozporządzeń w sprawie nowego podziału terytorjalnego. Ten duży plan wobec szczupłości sił wymaga rozłożenia na pewne etapy i wysunięcia przedewszystkiem tych prac, z którymi wiąże się krótsze terminy ustawowe.

Z tego powodu najpilniejsze są prace, związane z odnowieniem kadencji organów samorządowych w miastach w całym państwie oraz w gminach wiejskich w b. zabiorze rosyjskim, gdyż ustawa zakreśla termin 12-miesięczny na całkowite zakończenie tej akcji.

Wybory.

W pierwszym rzędzie postawiono wybory w miastach w województwach zachodnich i południowych. Wyniki wyborów do rad miejskich świadczą o tem, że nastąpił pewien przełom w psychice większości społeczeństwa w dziedzinie zachodniej i że weszła ona na grunt pozytywnych zagadnień na tym odcinku życia, który wymagał szczególnej harmonii czynników rządowego i społecznego. Niezwykle były wypadki składania jednej wspólnej listy kandydatów. Równocześnie w województwach centralnych i wschodnich przystąpiono do wyborów gromadzkich w gminach wiejskich. Wybory te zarządzono zostali w listopadzie, a skończą się dopiero na koniec lutego lub na początku marca, ze względu na system wyborów pośrednich i rozład gminnych. Okres późnej jesieni i zimy został wybrany nie tylko dla uniknięcia równoczesnych wyborów w gminach wiejskich i miastach, lecz także dla wygody mieszkańców wsi, dla których czas jest najdogodniejszy porą roku na wybory.

Prasa opozycyjna usiłowała wmawiać w opinię publiczną, że pospiesz w wyborach gromadzkich zaskoczy obywateli i pozbawi ich swobody wyrażania swej woli. Ten zarzut nie odpowiada prawdzie. Stronnictwa polityczne nie miały misji politycznej na polityczną, a jeżeli chodzi o samych wyborców, to ich poglądy na sprawy samorządowe są oddawna ustalone. Jeżeli w procedurze wyborczej zdarzają się jakieś uchybienia, to wszelkie zarzuty są i będą szczegółowo badane.

Nacół należy stwierdzić, że w wyborach gromadzkich zwyciężył zdrowy instynkt społeczeństwa wiejskiego, które szuka do pracy ludzi najbardziej odpowiednich, bez względu na cykliczną partijną.

Usprawnienie gospodarki samorządowej.

Jak w latach poprzednich odbywała się dalej intensywna praca nad usprawnieniem gospodarki samorządowej i wprowadzeniem do niej oszczędności, Komisja oszczędności we wywnęły szereg wniosków w celu obniżenia wydatków osobowych i zalesnienia współpracy związków samorządowych z innymi organizacjami społecznymi, co przyczyniło się do kompresji wydatków. Ogółem te komisje zaproponowały obniżenie wydatków samorządu o 41.413.000 zł, zaś władze nadzorcze posły jeszcze dalej wysuwając przy zatwierdzeniu budżetów zmniejszenie preliminarznych wydatków łącznie o 43.605 tysięcy zł. Ważniejsze wnioski tych komisji zostały zalecone do stosowania związkom samorządowym.

Popieranie budownictwa i pomoc ludności.

W dziale technicznym — budowlanym — w akcji popierania budownictwa mieszkaniowego Ministerstwo opracowało zarządzenia w sprawie przygotowania przez organa samorządowe planów technicznych, dotyczących inwestycji terenowych i programu roz budowy, następnie zarządzenia, dotyczące obniżenia kosztów wykonania urządzeń publicznych oraz zarządzenia, zmierzające do uproszczenia formalności, towarzyszącej akcji budownictwa mieszkaniowego. W dziedzinie apropracji prowadzona była nadal kontrola wpływu chleba i przemian chleba chlebowych; w zakresie miesa i jego przetworów oraz tłuszczów prowadzono naogół liberalną politykę. — Poza powyższą pomocą udzieloną doradczą pomocy ludności wiejskiej przez rozdysponowanie za pośrednictwem organów lokalnych Funduszu Pracy 3.650 tonn maki razowej i 600 tonn soli tej części ludności, która badeż została dotknięta głębszą żywnościową, badeż z powodu utraty zarobków nie miała środków do życia. — Oczywiście że akcja ta kontynuowana być musi obecnie i w rozmiarach znacznie większych.

Stosując się do rzeczowej metody pracy komisyjnej, przedstawilem możliwość szczegółowo tak zagadnienia budżetowe, jak i całość prac dokonanych przez resort mł powierzone w okresie 1932—33 roku oraz zamierzenia na rok przyszły. Jest to ściśle sprawa wzrastania, w którym poza pozorną suchością danych i cyfr kryje się odbicie obrazu mego wysiłku wieloletniej reszcy pracowników Ministerstwa i jego organów, policji, KOP i innych działów służby, wysiłku, który powinien być znany i mam nadzieję, że zostanie doceniony przez całe społeczeństwo. Zapewnię moim państw, że na przyszłość na terenie woli, kierujące tym wysiłkiem została nie przez nas w całość utrzymane.

Po przemówieniu p. ministra zabrał głos sprawozdawca preliminarza pos. PACZEK wnosząc drobną poprawkę w dziale KOP.

Dyskusja trwa i przeciągnie się niewątpliwie do późnej nocy.

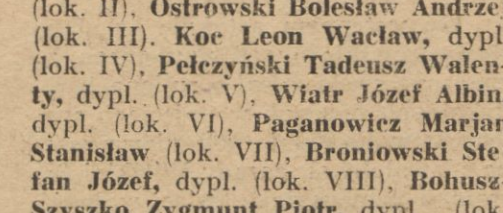
GIEŁDA WARSZAWSKA.

WARSZAWA. (PAT). — DEWIZY: Londyn 29.03 — 29.17 — 28.89. Nowy York 34.84 — 34.78. Szwajcaria 172.15 — 172.18 — 172.60. Berlin 172.25.

DOLAR w obr. pryw. 5.61.

RUBEL 4.66.

Widok iluminowanej Bazyliki św. Piotra (Watykan) w nocy.

Widok iluminowanej Bazyliki św. Piotra (Watykan) w nocy.

Widok iluminowanej Bazyliki św. Piotra (Watykan) w nocy.

Widok iluminowanej Bazyliki św. Piotra (Watykan) w nocy.

Widok iluminowanej Bazyliki św. Piotra (Watykan) w nocy.

Widok iluminowanej Bazyliki św. Piotra (Watykan) w nocy.

Widok iluminowanej Bazyliki św. Piotra (Watykan) w nocy.

Widok iluminowanej Bazyliki św. Piotra (Watykan) w nocy.

Widok iluminowanej Bazyliki św. Piotra (Watykan) w nocy.

Widok iluminowanej Bazyliki św. Piotra (Watykan) w nocy.

Widok iluminowanej Bazyliki św. Piotra (Watykan) w nocy.

Widok iluminowanej Bazyliki św. Piotra (Watykan) w nocy.

Widok iluminowanej Bazyliki św. Piotra (Watykan) w nocy.

Widok iluminowanej Bazyliki św. Piotra (Watykan) w nocy.

Widok iluminowanej Bazyliki św. Piotra (Watykan) w nocy.

Widok iluminowanej Bazyliki św. Piotra (Watykan) w nocy.

Widok iluminowanej Bazyliki św. Piotra (Watykan) w nocy.

Rada Ministrów

WARSZAWA, (Pat). We wtorek w godzinach popołudniowych pod przewodnictwem p. premiera Jędrzejewicza odbyło się posiedzenie Rady Ministrów. Uchwalono m. in. rozporządzenie o ustanowieniu tabeli stanowisk we władzach, urzędach, zakładach i instytucjach państwowych oraz 4 rozporządzenia, związane z nową ustawą uposażeniową. Następnie Rada Ministrów przyjęła szereg projektów ustaw, które wniesione będą do Sejmu w czasie bież. sesji budżetowej. Ponadto Rada Ministrów powzięła decyzję w sprawie wprowadzenia w życie z dniem 1 stycznia 1934 r. ustawy o ubezpieczeniu społecznym (są to t. zw. ustawy scaleniowe).

Prezydent Calonder w Warszawie.

WARSZAWA, (Pat). W dniu 19 b. m. o godz. 8.50 przybył z Katowic do Warszawy prezydent Komisji Mieszaney dla Górnego Śląska p. Calonder. Rano prezydent Calonder złożył wizytę p. ministrowi spraw zagranicznych Beckowi oraz wiceministrowi Szembekowi i będzie przyjęty na audjencji u p. prezesa Rady Ministrów Jędrzejewicza. O godzinie 14 prezydent Calonder wraz z towarzyszącymi mu osobami podejmowany będzie śniadaniem przez ministra spraw zagranicznych Becka. Wieczorem poseł szwajcarski w Warszawie, wyjadzie o 10.00 na cześć prezydenta Calondera i towarzyszących mu osób.

Rozwiązanie kartelu karbidowego.

WARSZAWA, (PAT). — W dniu dzisiejszym Sąd Najwyższy pod przewodnictwem prezesa Sądu Najwyższego St. Głuchego, po rozpatrzeniu wniosku ministra przemysłu i handlu przeciwko firmom „Zjednoczone Fabryki Związków Azotowych w Moście i Chorzowie” oraz „Zakłady Elektro-Ska z ogr. porek” w Łaziskach Górnych o rozwiązanie umowy, wyrokem z dnia 14 sierpnia orzekł: umowę kartelową, dotyczącą produkcji karbidu między wyżej wymienionymi — rozwiązać.

Zgon „reinkarnacji Buddy”

LHASA, (Pat). Wczoraj zmarł w Lhasie Dalaj-Lama, w wieku lat 60. Dalaj-Lama, który z racji swego stanowiska wyobraża reinkarnację Buddy zrodził królem w sposób autokratyczny i wywierał wielki wpływ na tybetańską politykę. Był, zwłaszcza w ciągu ostatnich 20 lat, pod wpływem W. Brytanii. Pomógł dużej liczbie podniesienia kulturalnego tybetańczyków. Wprowadził do Tybetu telegraf, ulepszył drogi, umocnił walutę i założył wiele szkół. Wysłał też wiele tybetańczyków zagranicę dla odbycia wyższych studiów — głównie do Anglii. Niedawno udzielił on ekspedycji angielskiej zezwolenia na przelot ponad Ewresem w Himalajach, celem zbadań tego najwyższego w świecie szczytu górskiego.

Kronika telegraficzna.

Herriot wyznaczony został na członka międzynarodowej komisji współpracy intelektualnej. Miejsce to uprzednio zajmował Painlevé.

Polcja paryska trafiła na ślad wielkiej afery szpiegowskiej. Od 48 godzin trwa jej dochodzenie, rewizje i aresztowania. Dotychczas aresztowano 18 osób różnych narodowości.

W uzupełnieniu wczorajszej wiadomości o krwawej zbrodni pod Rzeszowem do noszą, że władze bezpieczeństwa ustaliły na podstawie dochodzeń, że niema się tu do czynienia z morderstwem rabunkowym, lecz z rozpaczliwym czynem desperata.

Wśród tegorocznych podarków gwiazdek, w żadnym domu, nie może zabraknąć

KSIAŻKI

Szczegółowy katalog książek dla dzieci i młodzieży wydaje bezpłatnie:

KSIEGARNIA
GEBBETHNERA & WOLFFA i S-ki
Wilno, ul. Mickiewicza 7.
Ceny znacznie niższe.

„Polska u siebie i zagranicą”.

„Times” o polityce Marszałka Piłsudskiego.

LONDYN, (PAT). — Pod nagłówkiem: „Polska u siebie i zagranicą” — „Times” ogłasza dzisiaj obszerny artykuł wstępny, omawiający sytuację w Polsce. Punktem wyjścia rozważań „Timesa” jest sprawa zmiany konstytucji.

Niektóre narody, — pisze dziennik — kojarzą się z Polską z niewielkich praw, otrzymały pod dyktando zbyt liberalne konstytucje, do czego nie były politycznie dostatecznie przygotowane. — „Times” omawia projekt rewizji konstytucji polskiej i raz nacza, że eksperyment, ustanawiający elitę wyborczą, będzie z zainteresowaniem obserwowany. — Przechodząc następnie do polityki zagranicznej, dziennik pisze: „Ostatnio Marszałek Piłsudski dał świeży dowód, że po

ślada zmysł prawdziwego meża stanu, dopro wadza do zbliżenia z Rosją Sowiecką i podejmując prawie jednocześnie rozmowy z Berlinem, których rezultat był oparty na nie używaniu przemocy między Polską a Niemcami. Hitler ma być formalnie gotów do zawarcia z Polską paktu nieagresji na 10 lat. Wydaje się to być korzystną propozycją. — Czy nie mógłby Marszałek Piłsudski ukorować swych wysiłków stabilizacji wewnętrznej i poprawy stosunków zagranicznych Polski przez zawarcie takiego, Locarna Wschodniego, o jakim myślał z nadzieją każdy z rządów brytyjskich? — kończy „Times” — swój artykuł, nacechowany życzliwym zrozumieniem posunięć Marszałka Piłsudskiego.

Boliwia i Paragwaj zawrą rozejm na okres świąt.

LONDYN, (PAT). — Agencja Reutersa do nosi z Montevideo, że według wiadomości ze źródeł miarodajnych Boliwia wróciła się o rozejm, którego warunki określone będą jutro. Rozejm ma trwać od północy 20 grudnia do północy 31 grudnia. W tym okresie prezydent Urugwaju i delegaci na konferencję amerykańską podjęli mające akcję pośredniczącą celem doprowadzenia do porozumienia między Boliwią a Paragwajem.

nia do północy 31 grudnia. W tym okresie prezydent Urugwaju i delegaci na konferencję amerykańską podjęli mające akcję pośredniczącą celem doprowadzenia do porozumienia między Boliwią a Paragwajem.

O. G. P. U. — MIECZ REWOLUCJI.

Ze współczesnych anegdotek rosyjskich.

Na placu Lubińskim w Moskwie jakiś przechodzień zawołał drugiego: — Przeczaj, obywatelu czy nie mogłobyś mi powiedzieć, gdzie się znajduje Gos-Strach? (Urząd państwowych ubezpieczeń).

— Gos-Strach — odpowiada zapytany — nie wiem, lecz Gos-Uzas (wskazuje na gmach G. P. U.) tutaj właśnie...

(Dowcip polega na grze słów, która dla znających język rosyjski jest zrozumiała).

Całe życie w ZSRR wro pod znakiem „udarniczości” i „sołdierowania” (rywalizacji socjalistycznej). A więc i „upolno mocożenie” (pędzić się „udarnikami”), a więc i oni rywalizują ze sobą, kto będzie miał więcej spraw, kto z nich będzie miał na swym sumieniu więcej złamanych istnień ludzkich. Był więcej, było więcej, było więcej, było więcej w społeczności ge-

Najpoważniejszą spółdzielczą instytucją bankową w Polsce jest

Centralna Kasa Spółek Rolniczych

Istniejąca od roku 1909 i działająca na całym obszarze Rzeczypospolitej.

C. KASA daje całkowitą pewność zwrotu wkładów i NAJWYŻSZE OPROCENTOWANIE; zużytkowuje wkłady z wielką korzyścią dla interesów kraju, gdyż wspiera kredytem najliczniejszą rzeszę wytwórców — drobnych rolników, a temsamem łagodzi skutki kryzysu rolniczego

SKŁADAJĄC SWE OSZCZĘDNOŚCI W CENTRALNEJ KASIE OTRZYMUJEMY NIETYLKO KORZYŚĆ DLA SIEBIE, ALE SŁUŻYMY TAKŻE I SPRAWIE PUBLICZNEJ.

OSZCZĘDZAJ W CENTRALNEJ KASIE!
WILNO, MICKIEWICZA 28, TEL. 13-65.

UŚMIECHY I UŚMIESZKI.

Włosi i Niemcy żenią się na gwałt.

Mussolini nie na żarty zabrał się do kawalerów. Wedle ostatnio wydanego dekretu wszyscy urzędnicy państwowi i funkcjonariusze partii faszystowskiej muszą być żonaci, albo też żrzyć się posady. Wyznaczono pewien termin i warunki: albo żona, albo: „do widzenia”!

Jedno z pism poznańskich pociąga, że w ten sposób Włosi wracają do zwyczajów w starożytności, kiedy to stan kawalerski uważany był za coś hańbiącego, godnego pogardy. W niektórych miastach greckich niezłomni mężczyźni żyli pod groźbą najstraszniejszych represji.

A więc w Sparcie wykluczano starych kawalerów od urzędów publicznych, a podobno nawet zimą pędzono ich od czasu do czasu nagich pomiędzy tłum, który nagrał się z nich i obrzucał głowkami kamuszy. Szczęście, że czasy tego strasznego procederu minęły, gdyby się bowiem miało do wyboru dostać w domu doniczkę w głowę od żony, albo być bitym przez tłum kamuszy, to dodatkowo „na nago” — zdaje się, że trzeba by było wybrać jednak małżeństwo.

Gdy sławny wódz spartański Dercyllidas przechadzał się pewnego dnia, podszedł do niego pewien młody Spartanin i rzekł:

„Nie pozdrawiam cię, ponieważ nie zostawiasz dzieci, któreby kiedyś pozdrowiły mnie”!

Usłyszawszy to stary wódz zmieszał się, zapłonił jak panna, poczem wrócił do domu i poprzedził zredagował ogłoszenie matrymonialne na odpowiednich tablicach. Ożenił się w parę dni, miał dzieci i dziecinem tym zażądał surowo pozdrawiać owego młodego Spartanina. Oto była zemsta godna spartańskiego — gentlemana.

Podobnie gorąco popierają Niemcy chęć ci matrymonialne. W samym Berlinie stanęła na ślubnym kobiercu 3000 młodych par, przed samym Bożym Narodzeniem. Sferę rządową liczą się z tem, że inne miasta niemieckie nie zawiodą i że w okresie świątecznym połączy się w Niemczech około 20.000 par, co byłoby cyfrą pięciokrotnie większą niż wskazują dotychczasowe statystyki.

Dla sentymentalnych Niemców stworzono specjalne hasło „Ślub pod choinką”. Jest to piękna okazja do przyszłych wspomnień, co roku w dniu wigilijnym: „Pamiętasz — powie żona — dwadzieścia lat temu, pod taką samą choinką... byliśmy po raz pierwszy we dwoje...”. Wzruszony mąż pocałuje żonę w rękę, pokiwa głową i spojrzawszy zażenionem okiem na choinkę, pomyśli: „coż ono temu winne, biedne drzewko?” Wel

Pogrzeb ofiar katastrofy w Poznaniu.

POZNAŃ, (Pat). We wtorek po południu odbył się tu uroczysty pogrzeb 8 ofiar ostatniej katastrofy kolejowej w Poznaniu. Ołbrzymi kondukt pogrzebowy poprzedzała kompania honorowa kolejowców P. W., dalej maszerowały dwie orkiestry kolejowe oraz oddziały wielu organizacji i zrzeszeń kolejarzy ze sztabami. Za duchowieństwem z ks. biskupem

Dymkiem na czele wieszono na 6 karawanach 8 trumien. Wszystkie rydwan pokryte były mnóstwem kwiatów i wieńców. Za karawanami postępowały rodziny ofiar. Dalej szli przedstawiciele władz, m. in. dyrektor kolei w Poznaniu inż. Ruciński, starosta grodzki i inni. Wzdłuż ulic ustawiły się szpalerniaki wielotysięczne tłumy publiczności.

Wyrok na współuczestników morderstwa ś. p. Hołówni uprawomocnił się.

WARSZAWA, (Pat). W dniu dzisiejszym Sąd Najwyższy rozpatrywał skargę kasacyjną złożoną przez obrońców Mikołaja Mityki i Romana Baranowskiego, skazanych przez Sąd Przysięgłych w Samborze za udział

w przygotowaniach do morderstwa ś. p. Hołówni.

Sąd najwyżej skargę kasacyjną oddalił, natwierdzając w całej rozciągłości wyrok Sądu Przysięgłych w Samborze.

Ślub przez telefon.

Tego jeszcze nie było. Oto, jak doniosła depesza, zamieściła w Detroit Hjalmer Clason, nie mogąc uzyskać zgody władz imigracyjnych amerykańskich na przyjazd swej narzeczonej, zamieszkałej w Sztokholmie, do Ameryki, gdzie miał się odbyć ślub, poślubił ją w drodze telefonicznej. Akt ślubu odbył

się zupełnie formalnie przy udziale urzędnika stanu cywilnego.

Na zdjęciu: pan młody podczas formalności ślubu, obok niego sędzia John D. Ellis pełniący funkcję urzędnika stanu cywilnego. Stoją — brat, szwagierka i kuzynka narzeczonego.

NAJPIĘKNIEJSZE KWIATY

na nadchodzące święta poleca:
I. MOCZULAK

Mrozy w Hiszpanji i we Włoszech!

MADRYT, (PAT). — Z Madrytu donoszą, że półwysp Pirenejski ogarnęła fala mrozów. W prowincji madryckiej w kilku miejscach termometry wskazywały 17 st. po niższej zera. W Sewilli i w samym Madrycie mroź dochoził do 7 stopni. Pociągi, idące od granicy francuskiej, nadeszły ze znacznym opóźnieniem, skutkiem napotkania zasp śnieżnych. W niektórych okolicach wstrzymano transporty pomarańcz, aby nie narazić eksporterów na straty wskutek zamrznienia.

RZYM, (PAT). — Z północnych Włoch nadechodzą bezustannie wiadomości o szale głazów tam śnieżnych, które powodują opóźnienie w komunikacji kolejowej między Med

Teatr muzyczny „LUTNIA”

Dziś premiera!

Targ na dziewczęta

Operetka w 3-ach akt. Jacobiego.

Drukarnia i Introligatornia „ZNICZ”

WILNO, BISKUPIA 4, TEL. 3-40

Wykonuje wszelkiego rodzaju

roboty w zakresie drukarstwa

PUNKTUALNIE — TANI — SOLIDNIE

JUBILEUSZ PÓŁWIECZA
Przeglądu Powszechnego.

(1883 — 1933).

Miesięcznik założony przed półwiekiem przez O. S. J. Marjana Morawskiego, w Krakowie (autora znanych „Wieczorów nad Lemanem”) w myśl zasady zakonu posiadania rza du dusz, postawił sobie za zadanie o obrazowanie dobroku i rozwoju społeczeństwa polskiego w jego całości, i wytyczania mu dróg przyszłości, pod sztandarem katolicyzmu. Program ten był konsekwentnie przeprowadzany, dał ogromny dorobek umysłowy i może się wykazać licznymi autorami z pośród duchownych i świeckich pisarzy, którzy przewodnią zasadę pisma przeprowadzili w każdej dziedzinie umysłowości polskiej.

Trudno oczywiście w artykule dziennikarskim obrazować działalność i wpływ miesięcznika, który na społeczeństwo polskie w jego konserwatywnym oddaniu miał duży wpływ, zwłaszcza w latach przedwojennych, kiedy wiele spraw, dotyczących się za kordonem kościelnych nahażek i rosyjskich, oraz pruskich bagietów, mogła być oświetlonych tylko w pismach „galicyjskich”. Znaczący należy, że wpływ ten, był, odpowiednio do środowiska, w którym działał, dodatni. Bowiem redakcja pisma stojąc konsekwentnie na swym bezkompromisowym stanowisku katolickim, dawała jednak wiele wiadomości z życia; roznosiła tam problemy polityczne i wyznaniowe nie pod kątem ciasnej bigoterii, nietolerancji i za-

mykania oczu na błędy świata katolickiego, a rzucania anatem na inne środowiska, ale możliwie obiektywnie omawiano zdarzenia i czyny zbiorowe, czy poszczególne. Ze się nie zawsze zorientowano w rozwoju wypadków, w nieuniknionych zmianach uczuć i przekonań ogółu, albo raczej że nie chciało i nie można było dopuścić do uznania pewnych zmian, to było logiczne i wypływało z założenia, jakie sobie Redakcja postanowiła, obwiniając ją za to trudno.

We wstępnym artykule ks. Jana Rostworowskiego, red. naczelnego, za znaczone credo mówi o zmianach radykalnych zaszłych w pojęciach społeczeństwa likwidujących niewzruszone zdawałoby się zasady Wielkiej Rewolucji francuskiej, (więc wolność, równość, braterstwo)? „W naszych oczach powstaje władza, nie ta z dołu, jako emanacja wszechwładzy ludu, nie ta ekwilibrystyka parlamentarna, ale ta która prawdziwie rządzi, pytając tylko własnego rozumu i sumienia... a źródło jej jest geniusz, charakter, urok osobisty”. Potrzeba żeby społeczeństwa były rządzone, a rządzić może tylko moc idąca z góry... Co za tem idzie likwiduje się druga zasada W. Rewolucji: „równość, o ogromna większość chce być rządzona szuka władzy, do niej się garnie... a jednak taka władza musi ograniczyć i trzeźwić zasadę porowolucyjnego wieku: wolność...”. Autor zastanawia się

nad stosunkami ekonomicznymi, uznając rolę kształtującą Państwa i jego ingerencję w tej dziedzinie, stwierdza też, że współczesna ludzkość dusi się w obecnych warunkach, nie tylko z powodów ekonomicznych, ale i „przez podniecenie uczuć narodowych i lechtanie szowinizmu...”. W wyniku swych spostrzeżeń autor dochodzi do wniosku, że chociaż jest teraz pod względem religijnym lepiej niż przed 50 laty, to jednak ludzkość o wiele za mało szuka bożego ładu, oparcia o Boga, i nie staje się wykonawczynią bożej woli. Stąd zło powszechne, znoszone bez cierpliwości. Na zakończenie autor przechodzi do stosunków w Polsce i przyznając, że się stało dużo i wielkich rzeczy, mimo „zadowolenia z Korkordatu, który był raczej dodatni, a wykonanie dość lojalne, mimo że fatalny projekt ustawy małżeńskiej upadł bez dyskusji nawet”, (jak wiemy ten projekt był korzystniejszy dla kościoła i dający mu więcej ingerencji niż ustawa państwa włoskiego, zaakceptowana przez Papieża), mimo te wszystkie dodatnie strony... „rząd polski na serjo nie kieruje się wiarą w publicznym życiu...”? Na dalsze wywody Sz. autora trudno się zgodzić, gdyż stoją w jawnej niezgodzie ze stwierdzeniem przez ogół społeczeństwa rzeczywistością. Chyba niema u nas uroczystości, któreby nie uświetniono licznymi obrządkami religijnymi, a że zdarzają się fakty nieufności względem nie kościoła, ale jego funkcjonariuszy, to nie można się temu dziwić, wobec antipaństwowych wystąpień niektórych przedstawicieli zwierzchności kościelnej, ingerującej w takich bardzo świeckich rzeczach np. jak wybory „Kościoła” musi dążyć do uświe-

cenia całego niniejszego życia na nad przyrodzoną modłę” pisze ks. J. Rostworowski. A kłóży temu się sprzeciwia? Ale gdy wchodzi w grę rzecz tak pozioma, materialna, jak nadmierne opłaty za usługi religijne, na bożenstwa i apoteozowanie mordercy pierwszego „Prezydenta” Rzeczypospolitej, nadużywanie ambony w celach wyborczych o zgubną dla polskiej polityki akcję unijną, albo agitację antyrządową, to jest chyba żejście z celu mistycznego na manowce, na których osoby duchowne muszą być traktowane jak zwykli śmiertelnicy, co się wtedy niestłusznie identyfikuje z niechęcią do kościoła.

O ile pierwsza część artykułu jubileuszowego uderza jasnością i logiką, o tyle druga, odnosząca się do współczesności polskiej jest znacząco specjalnym nastawieniem subiektywnym i pewnym parti pris, które tyle psuje we wzajemnych stosunkach. Dalsze strony wydania wyliczają autorów, którzy przez pół wieku pracowali na łamach Przeglądu. W dziele filozofii i teologii: ks. Morawski ze swymi artykułami o „Prawdziwym pojęciu moralności”, polemice z teoriami Buckla, „Podstawy etyki i prawa”, i in. Ks. Zaborowskiego: „Darwinizm w świetle nauki i rozumu”, Ks. Klimke: „Darwin i jego dzieło”, Ks. Langber: „Pojęcie Boga” chrześcijan i filozofów, i in. św. Tomasz z Akwinu i dzisiejsza filozofia, w końcu ub. wieku pisywali ks. Badi i ks. prof. Skrochowski, ostatnio artykuły ks. Horylińskiego: „Z nowej biologii”, „Koniec wszechświata wobec nauki o ewolucji” i t. p.

W walce z modernizmem, bierze oczywiście Przegląd duży udział, w artykułach ks. Rostworowskiego, Pa-

welskiego i in. Z ludzi świeckich pisywali W. Gostomski, A. Krzyżanowski, M. Straszewski i in. Przegląd posiadał we wszystkich artykułach wyraźne założenie, nie odchylając się od linii obłoczenia: bezkompromisowego sensus catholicus. Rozwijające się życie kościoła miało swe obszerne omówienie, w czem przestrzegano bezstronnością krytyki, starając się przeprowadzać linię graniczną pomiędzy pierwiastkami ludzkością a boskością w życiu kościoła.

Następne działy: historyczny, tu nazwiska ks. Pawelskiego, W. Kętrzyńskiego, W. Czermaka, ks. Bałęskiego, A. Prochaski, S. Smolki i in. Pisano o Sprawie św. Stanisława, o Skardzie, o Apostołach Słowian, o królowej Jadwidze, której kanonizację pierwszy domagał się L. Rydel, długoletni współpracownik Przeglądu, i o Makrynie Mieczysławskiej, którą zdemaskował śmiało ks. Urban, jeden z najwartościowszych i najbardziej światłych współpracowników. Drukowali swe artykuły prof. Potkański i hr. St. Tarnowski.

Spotykamy często nazwiska tak znanych ludzi jak ks. Radziejowski, założyciel Katolika w Bytomiu, ks. arcybiskupa Bilczewskiego, biskupa Pelczara, ks. Chotkowskiego, ks. biskupa Godlewskiego, autora cennej pracy o mistycyzmie Aleksandra I. Ze świeckich: Gustaw Manteuffel, piszący o rodzinnych Inflantach, pani Baudouin de Courtenay, p. Reicherowa (o ks. Rafale Kalinowskim, powstańcu i gnańcu, wilaninim), M. Dubiecki, J. Grzegorzewski, członkowie Rządu Narodowego w 63 r. Polemiki i rewizje różnych zapatrywań, znalazły wreszcie swój wyraz w Przeglądzie, a liczba artykułów historycznych dosię-

ga prawie tej samej liczby co filozoficznych i religijnych. Problemy społeczno-gospodarcze również omawiane są obszernie, jako też stosunkowo Państwa do Kościoła i vice versa, poświęcono sporo miejsca. Spółdzielczość, emigracja, bezrobocie, stosunki agrarne, miały swoje artykuły, zawsze z tem zabarwieniem, żeby szukać „jedynolitości wyrazu w zakresie podstaw moralno-religijnych, przemierzając kryteria wiecznej prawdy do faktów życia”.

Na tej intelektualnej placówce jaką się stał Przegląd dla katolickich żywiołów oświeconych w Polsce Zakon OO. Jezuitów podjął się rozjaśniania zadań życiowych i faktów historycznych, oraz zagadnień filozoficznych, z punktu widzenia kościoła. Omówiony jest dział historyczno-literacki, literatura piękna (o której pisze p. W. Arcimowicz) czołowy współpracownik tego działu był L. Rydel, M. Czeska, biskup Wł. Baudouin.

Duży tom jubileuszowy zawiera jeszcze aktualne artykuły: Prądy umysłowe wśród dzisiejszej młodzieży O. Gillet, Materializm dziejowy wedl. Bucharina, K. Górskiego, Biskupi polskiego renesansu, jako opiekunowie kultury St. Lempickiego, Akmeizm, T. Darnickiego, różne inne aktualności i zwykły obszerny przegląd piśmiennictwa.

Całość książki, 608 str. zawiera olbrzymi odłam myśli polskiej katolickiej i jest odzwierciedleniem jej prac, walk i wyników. Wysoki poziom pisma OO. Jezuitów poleca je, (jakikolwiekby miało zastrzeżenia), do czytania dla każdego inteligenta polskiego.

Hel. Romer.

Wileńszczyzna potrzebuje nowych dróg.

Z sekcji gospodarczej Rady Wojewódzkiej B. B. W. R.

W poniedziałek dnia 18 b. m. odbyło się w lokalu Sekretariatu Wojewódzkiego BBWR w Wilnie plenarne posiedzenie sekcji gospodarczej przy Radzie Wojewódzkiej BBWR. Obradom przewodniczył vice-prezes sekcji dyr. Izby Przemysłowo-Handlowej inż. Władysław Barański.

Zebrań poświęcone było zagadnieniom komunikacyjnym Wileńszczyzny. Wygłoszone zostały 3 referaty, poczem odbyła się dyskusja. Pierwszy referat wygłosił dyr. robót publicznych inż. Zubelewicz na temat stanu prac drogowych na Wileńszczyźnie i zamierzeń w tej dziedzinie na przyszłość. Referent wykazał cyfrowo zaoferowanie Wileńszczyzny pod względem drogowym w stosunku do in. dzielnic Polski. Tempo robót drogowych jest u nas powolne, a tymczasem może ono wzrosnąć znakomicie, jeśli wyzyskane zostaną wszystkie możliwości w tym kierunku. Dla budowy dróg na Wileńszczyźnie nie potrzeba sprowadzać żadnych kosztownych materiałów; główne czynniki przy budowie dróg bitych to kamień i praca. Należy więc te elementy odpowiednio użyć.

Dyrektor Zubelewicz widzi dwa realne źródła uzyskania robocizny. Fundusz Pracy i świadczenia w naturze. Z kredytów Funduszu Pracy można opłacać robocizną fachową, zaś szarwark dałyby sprzężają i robocizną niefachową. Przy uzyskaniu z Funduszu 1.600.000 złotych na robocizną fachową rocznie i przy odpowiednim współdziałaniu samorządów można wybudować rocznie 125 km. dróg. Dałoby to w ciągu 10 lat 1.250 km. dróg, a tempo robót wzrosłoby dwukrotnie, jeśli zważywszy że n. p. w roku bieżącym wybudowano zaledwie 66 km.

Natychmiast po tym referacie przewodniczący zarządził dyskusję w wyniku której zebrani doszli do wniosku, że sprawa propagandy dróg winna być realizowana głównie w ramach obrad gospodarczych zjazdów powiatowych, które mają się odbywać na Wileńszczyźnie w pierwszym kwartale roku 1934. Decydującym momentem dla realizacji tej sprawy ma być rywalizacja pomiędzy powiatami w wysiłku budownictwa drogowego. Charakterystycznym jest, iż w tej dziedzinie pracy Wileńszczyzna pozostaje nawet za Nowogródczyną, gdzie ta rywalizacja w budownictwie drogowym zaistniała znacznie wcześniej.

Następnie wygłosił referat przedstawiciel Dyrekcji Kolejowej inż. Jan Cholewa na temat projektu przedłużenia kolei Druja — Woropajewo do Osmiana i Lidy. Projekt ten ma doniosłe znaczenie, bowiem połączyłby północne powiaty Wileńszczyzny z Nowogródczyną. O realizacji tej sprawy zabiega już od dość dawna samorząd.

Gwiazdka, a przyszłość dzieci.

Gdy zbliża się okres świąt Bożego Narodzenia, największą troską każdej matki i każdego tatusia jest: co kupić swoim pociechom, by im naprawdę sprawić przyjemność.

Jest wiele rzeczy pożytecznych i praktycznych, jak np.: książki, utensylia sportowe, czapki, rękawiczki i t. d., które słusznie należą do tradycyjnych upominków gwiazdkowych. Ale obok nich zapominać nie należy o tem, co może stanowić o przyszłości dzieci i znakomicie ułatwić im zwyciężanie trudności, jakie nastroja życie codzienne.

Każde dziecko powinno dostać dla siebie choćby ewentualnie losy Loterii Państwowej, by posiadać możliwość zdobycia środków do tej właśnie chwili, gdy zmuszone będzie samodzielnie stawić czoło przeciwnościom i najłatwiej może się zatać.

Wprawdzie dziecko, otrzymując los, nie odczuje narazie tej przyjemności, jakaby mu sprawiło dostanie jakiegoś konika, czy laleczki, ale właśnie obowiązkiem rodziców jest myśleć zawsze o jego przyszłości i postępować odpowiednio, nawet wówczas, gdy chodzi o upominek gwiazdkowy.

Pamiętajcie więc o kupnie losów Loterii Państwowej dla dzieci.

Z pogranicza.

UCIECZKA Z ROBÓT PRZYMUSOWYCH. Ze Stoliczki donoszą, iż około granicy polsko-rosyjskiej w rejonie Kolesowa na terenie polski uświadała przedostatni się grupa ludzi, zatrudnionych przy robotach leśnych w rejonie Niegorele. Strażnicy sowieccy strzelali zmusili uciekinierów do cofnięcia się. Trzem jednak osobom udało się zbiec. Są to b. kulacy, odsiadujący długoletnie więzienie w różnych kazamatkach sowieckich na Białorusi.

WIGILE W KOPISTOW.

W poszczególnych oddziałach K. O. P. wozem lat ubiegłych odbędzie się tradycyjne wigile z okazji Bożego Narodzenia. W miejscowościach granicznych, gdzie znajdują się świątynie i kaplice, odprawiane zostaną pastyki. Organizacje społeczne oraz P. B. K. przygotowują podarki dla żołnierzy i podoficerów K. O. P.

Przed gwiazdką.

Mimo ciężkiej zimy ruch przedświąteczny na targach jest dość ożywiony. Największa jest podaż a zarazem i popyt na zabawki i ozdoby choinkowe. Są to wszak dzisiaj „artykuły pierwszej potrzeby”. Rodzice od młodych sobie niejedną rzecz na święta, nie potrafia jednak odmówić sobie widoku uszczęśliwionych twarzą swych pociech.

Wybory do rad gminnych w pow. wil.-trockim i oszmiańskim.

Trwająca akcja wyborcza do rad gminnych objęła od dnia 15 bm. do 19 włącznie w powiecie wileńsko-trockim 10 gmin oraz w powiecie oszmiańskim 4 gminy. Poza znanymi wynikami wyborów do rad gminnych w Oranach, Gierwiatach i Mickunach powiatu wileńsko-trockiego notujemy tutaj wynik wyborów w gminie worniańskiej tegoż powiatu. Jak się okazuje zgłoszono tam aż 10 list, z których tylko jedna została ze względu formalnych unieważniona. B. B. W. R. uzyskał 15 mandatów; 4 mandaty przypadły na listę dziką i 2 — opozycji. Frekwencja wyborców 85%.

Z powiatu oszmiańskiego nadeszły pierwsze wiadomości o wyborach w Grauzyskach, Dziewieniszkach i Smorgoniach. W Grauzyskach na 16 mandatów zgłoszono aż 19 list. Z wyjątkiem listy Nr. 1, złożonej przez miejscowy Komitet Bloku, wszystkie pozostałe były wykitem osobistych ambicji różnych zdyskretyowanych działaczy, którzy w ten sposób pragnęli wykażać swoje zainteresowanie samorządem. Inicjatorzy tych list nie umieli wskazać, jakich pragnęli mieć kandydatów i nie zdobyli w żadnym wypadku ponad kilka podpisów zgłaszających listę. Mimo, iż przedwodniczą komisji z wielką dozą cierpliwości oczekiwali w ciągu paru godzin na wyneńnienie nieformalności na owych listach, zgłaszający nie umieli sprostać zadaniu. Wobec takiego stanu rzeczy wszystkie te efemerydalne listy zostały unieważnione. Mandaty przypadły wyłącznie liście Nr. 1.

Mniej więcej w analogicznych warunkach odbyły się wybory w Dziewieniszkach, gdzie poza listą Bloku zgłoszono jeszcze 6 list, które ze względu formalnych zostały unieważnione. B. B. W. R. przypadły wszystkie mandaty w ilości 20-tu.

Podkreślić należy, iż w obu tych gminach zebrani wyborcy wyrażali o burzenie pod adresem owych warchołów, którzy przyznali się do, o- p- p- nienia aktu wyborczego. Zarówno w jednej jak i w drugiej gminie wynik wyborów do rad gminnych pokrzył się w 100% z wynikami wyborów do rad gromadzkich i przyjęty został z uznaniem przez ludność.

W Smorgoniach zgłoszona została wyłącznie lista B. B. W. R. i na nią przypadły wszystkie 20 mandatów. Listę kandydatów otwierało nazwisko znane tamt. działacza-rolnika Ignacego Dubickiego. W wyborach wzięło udział 95% uprawnionych do głosowania.

Niezwykłą sprawę rozpoznał wczoraj sędzia Drac w Sądzie Okręgowym. Niejaka Szulcowa z zaciątku Kutyse, gm. trockiej, oskarżona była o próbe zaszczepienia swej 4-miesięcznej córce Zofii ospy, co zakończyło się tragicznie.

Szulcowa widziała prawdopodobnie jak dokonywa zabieg szczepienia ospy lekarz i postanowiła dokonać tej operacji na swej córce, oczywiście jak sadziła z wynikiem nieszkodliwym i na korzyść jej zdrowia. Za narzędzie do szczepienia posłużyła jej brzytwa i piórko kurze. „Surowiec” otrzymała Szulcowa przez przyłożenie pióra kurzego do hlizny po ospie u córki swej sąsiadki. Szulcowa dokonała operacji przez zrobienie brzytwą dwóch nacięć na rękach dziecka, a następnie przez posmarowanie ranek piórem.

Dziecko po kilku dniach zmarło wskutek ropnego zapalenia mięśni rąk i piersi. Sędzia Drac skazał Szulcową na 1 rok więzienia z zawieszeniem na 3 lata. Włód.

Okradzenie 2 sklepów w Brastawiu.

W Brastawiu okradziono dwa sklepy: ze sklepu przy ulicy Piłsudskiego 117 skradziono na szkodę Dagowiczowej Estery różnych towarów galanterijnych na blisko 400 zł. Ze sklepu zaś Bocarskiego Stefana — różne ga tunki win i wódek oraz wyroby tytoniowe i dwie obrączki, ogólnej wart. 350 zł.

HOKEIŚCI OGNISKA JADĄ DO ZAKOPANEGO.

Hokejowa drużyna Ogniska opromieniona sukcesami międzynarodowymi wybiera się obecnie do Zakopanego, gdzie odbędzie się świąteczny turniej hokejowy z udziałem drużyny Währing.

Wilnianie będą niewątpliwie w Zakopanem postrachem drużyny: Legji i Czarnych, z którymi również rozegrają mecze punktacyjne.

Do turnieju zakopiańskiego przywiązujemy wielkie znaczenie, gdyż chodzi nam o to, żeby tam w odległym Zakopanem podkreślić wyraźnie, że Wilno jest poważnym ośrodkiem sportu hokejowego.

Przy tej sposobności przytoczyć

Czad... czad... czad..!

Ostatnio w mieście mnożą się wypadki zaszczepienia. Nie mija dnia bez tego, by pogotowie ratunkowe nie interweniowało w poważnych wypadkach zaszczepienia.

Onegdaj przy ulicy Senatorskiej 23 zmarła naskutek zaszczepienia Helena Wilkowska. Jej towarzyszką Emilia Wysocka przewieziona została w stanie ciężkim do szpitala Sawicz.

Wczoraj w nocy znowu miałem do doświadczenia wielkiego nieszczęścia w zakładzie dla ociemniałych dziewcząt przy ulicy Antokola Sawicz.

Jak się obecnie dowiadujemy oprócz zarzutu o przywłaszczenie kaucji przeciwko Bankowskiemu wysunęły zostały nowe zarzuty: dokonania kradzieży.

Do pierwszego komisariatu P. P. zgłosi-

li się tegoż dnia, gdy w mieście rozszalała się wiadomość o ucieczce Bankowskiego, właściciela bufetu wspomnianego teatru M. Budowa (Beliny 6) i zameldowała, iż z bufetu jej dokonana została kradzież wielkiego mosiężnego syfonu, 5 zwykłych syfonów oraz 60 tabliczek czekolady, ogólnej wartości ponad 150 zł.

O dokonanie tej kradzieży meldująca po-dejrzewa zbiegłego „dyrektora” „Gongu”. Nie jest to prawdy wykaże niewątpliwie dalsze śledztwo.

(c).

Roczny bilans Wileńszczyzny na Wil. Radzie Wojewódzkiej.

W dniu 16 bm. pod przewodnictwem P. Wojewody Władysława Jaszczolta obradowała w Wielkiej Sali Konferencyjnej Urzędu Wojewódzkiego Wileńska Rada Wojewódzka na swej 6 koleji dorocznej Sesji. Na tem posiedzeniu oprócz Członków Rady Wojewódzkiej i Członków Wydziału Woj. byli obecni kierownicy władz i urzędów nieze-polonych, oraz naczelny Wydział Urzędu Wojewódzkiego.

Zagajając posiedzenie p. wojewoda Jaszczolt wygłosił przemówienie, w którym poruszył cały szereg faktów zaszłych w ubiegłym okresie sprawozdawczym, a świadczących wymownie, że społeczeństwo nasze gnie bione skutkami trwającego w dalszym ciągu przelotu gospodarczego zdało egzamin ze swego opanowania i wytrzymalności, zarazem z zaradności. Pomimo skutków długotrwałego kryzysu gospodarki naszego życia zdrowego potrafiła się naprzód i zwalczać stojące na drodze przeszkody. Na potwierdzenie tych słów p. wojewoda przytoczył cały szereg faktów z takich ważnych dziedzin, jak: zdrowotność i opieka społeczna, podkreślając, że pomimo znacznego skurczenia możliwości finansowych związki samorządowe nie raflity przetrwać ten ciężki okres bez uszczuplenia swych agend, stosując tylko cały szereg posunięć, mających na celu racjonalizację i potanie kosztów ich prowadzenia. Charakterystycznym stan bezpieczeństwa na terenie Województwa, p. wojewoda stwierdził z zadowoleniem, że mimo okresu kryzysu, wzrost bezrobocia i zubożenia ludności oraz płynącego stąd podważenia wiary del. etycznych, globalna liczba wypadków przestępczości na terenie Województwa przedstawia się w roku sprawozdawczym nie tylko nie gorzej niż w roku poprzednim, lecz w poszczególnych kategoriach przestępstw zanotowano wyraźnie zmniejszenie się liczby wypadków.

Z kolei p. wojewoda scharakteryzował sytuację na terenie wsi wileńskiej, dotkniętej klęską tegorocznego nieurodzaju i zapowiedział konieczność zmobilizowania się społeczeństwa na odcinku niesienia zorganizowanej pomocy elementom najbardziej dotkniętym tą klęską. Niezależnie od akcji społecznej Rząd, który jak zwykle do spraw ulżenia niedoli ludności przykłada wielką wagę, przyjdzie z pomocą w granicach posiadanych możliwości.

W końcu p. wojewoda podkreślił ważność sukcesy, osiągnięte ostatnio przez Radę nasz na gruncie zarówno wewnętrznym, jak i zewnętrznym i wyraził nadzieję, że przy dalszym nakięciu społeczeństwa i wyrobień w nim samorządności możemy z całym zaufaniem we własne siły patrzeć w przyszłość z wiarą, że zwalczymy przeszkody, stojące na drodze do rozkwitu naszego Kraju!

Po przemówieniu p. wojewody przystąpiono do obrad. Porządek dzienny zawierał 8 punktów, z których najważniejszy stanowił sprawozdanie p. wojewody z działalności administracji państwowej na obszarze Województwa w okresie ubiegłego 1932—33 r. — budżetowego i ważniejszych zamierzeń na najbliższą przyszłość. W ożywionej dyskusji nad sprawozdaniem brali udział wszyscy Członkowie Rady Wojewódzkiej. W wyniku dyskusji sprawozdanie p. wojewody przyjęto do wiadomości. Poza tem Rada Wojewódzka powzięła szereg uchwał, między innymi uchwaliła dezzyderat o konieczności spowodowania obniżenia pobieranych obecnie od i pomniejszych egzekucyjnych opłat do 50 gr., jeżeli chodzi o sumy przewyższające 5 zł. oraz postulat o rozważeniu możliwości zmiany dotychczasowego systemu konserwacji dróg gminnych. Przedmiotem rozważań Rady Wojewódzkiej były dalej sprawy, dotyczące zmiany zbiorowych nakazów na opłatę składek ogólnowej w rzecz Powszechnego Zakładu ubezpieczeń Wzajemnych na nakazy indywidualne oraz przedłużenia terminu wycofywania rejestrów hierarchicznych z urzędów gminnych. Załatwienie tych spraw Rada zleciła Wydziałowi Wojewódzkiemu.

Z kolei Rada przyjęła do wiadomości referat informacyjny Izby Rolniczej, Izby Przemysłowo-Handlowej i Izby Rzemieślniczej w Wilnie z działalności tych instytucji, i program prac na przyszłość, oraz wysłała chwałę referatu p. Ludwika Maculewicza, Dyrektora Oddziału Państwowego Banku Rolnego w Wilnie na temat: „Zagadnienie ochrony interesów producentów nasienia białego, oraz zbytu ryb, poławianych na terenie Województwa Wileńskiego”. Konreferat w tych sprawach wygłosił na posiedzeniu Rady p. Wł. Barański, Dyrektor Izby Przemysłowo-Handlowej w Wilnie.

Zastanawiając się nad zagadnieniem ciężkiego stanu rolników, dotkniętych tegoroczną klęską nieurodzaju w woj. wileńskim Rada stwierdziła konieczność zorganizowania w najkrótszym czasie akcji zbiorowej na rzecz pomocy żywnościowej dla ludności wileńskiej, najbardziej dotkniętej skutkami tej klęski i w tym celu wezwwała całe społeczeństwo Wileńszczyzny do czynu ofiarnego. Rozwiązanie sprawy ujęcia akcji zbiorowej w ramy organizacyjne Rada zleciła Wojewódzkiej Komisji Opieki Społecznej i Zdro-wia Publicznego.

Z kolei Rada Wojewódzka uchwaliła regulamin Wojewódzkiej Komisji Opieki Społecznej i Zdro-wia Publicznego i dokonała wyboru członków w osobach radnych: Bronisława Wiedziogłowskiego, Piotra Józefowicza i Marjana Łumowskiego, na zastępców członków tej Komisji wybrano radnych: Witolda Kwinto, Wiktora Małeszewskiego i Zygmunta Borkiewicza.

W końcu Rada wysłuchała referatu Piotra Józefowicza, członka Rady z terenu powiatu wileńskiego, o normach i podstawach wymiaru drogowych powinności naturalnych, czyli t. zw. szarwarku. Po dyskusji Rada uchwaliła przekazać bliższe opracowanie i przeanalizowanie wniosków refer. Wydziałowi Wojewódzkiemu. Na tem sesja Rady została zamknięta po całodziennym posiedzeniu.

Podczas karmienia bydląt.

W zaś. Bujkiszki, gm. komańskiej spaliło się na szkodę Stalewica Michała zabudowań gospodarskich wraz z żywym inwentarzem, zbożem i narzędziami rolniczymi. Ogólne straty — wynoszą blisko 5.000 złotych.

Przyczyną pożaru było nieostrożne obchodzenie się z ogniem podczas karmienia bydła.

RADJO WILNO.

ŚRODA, dnia 20 grudnia 1933 r.

7.00 — 7.55: Czas. Gimnastyka. Muzyka. Dziennik poranny. Muzyka. Chwilka gosp. dom. 11.40: Przegląd prasy. 11.50: Mahler. Adagio z symfonji (płyty). 11.57: Czas. — 12.30: Wyjaski z oper Pucciniego (płyty). 12.30: Dziennik pol. kom. meteor. 12.38: Muzyka amerykańska (płyty). 13.10: Program dzienny. 13.15: „Sanatorium na Wileńszczyźnie”. 13.25: Wiad. o ekspozycji. 13.30: Giełda roln. 13.40: Recital skrzypcowy. 13.40: Audycja dla dzieci. 13.40: „Psychologiczne podstawy nowych programów szkolnych” — od czyt. 13.55: Koncert muzyki lekkiej w wyk. Kwintetu: Michał Szabasz (skrz.). Fr. Thorz (woloncz.). Sylwester Czesnowski (klarnet.). Jerzy Kropiwnicki (fortep.) i Mula Chones (fisharm.). 17.40: „Szlaki harscerskie na Wileńszczyźnie” — pog. — wygl. J. Nieciecki 17.50: Program na czwartek i rozm. 18.00: Transm. odczytu. 18.20: „Młodzi idealisci” — odczyt. 18.35: Muzyka z płyt. 18.45: „Udział wiska w szacie zimowej” — odczyt. 19.00: Przegląd literacki. 19.15: Codz. odc. pow. — 19.25: „Rok 1933 w literaturze” — felj. — 19.40: Sport. 19.45: Wilk kom. sport. 19.47: Dziennik wiecz. 20.00: Koncert. 21.00: „Z dziejów rozrzućności” — felj. 21.15: Pogadanka muzyczna. 21.30: Recital śpiewaczy. 22.30: Muzyka tan. 23.00: Kom. meteor. 23.07: Muzyka taneczna.

CZWARTEK, dnia 21 grudnia 1933 r. 7.00 — 7.55: Czas. Gimnastyka. Muzyka. Dziennik poranny. Muzyka. Chwilka gosp. dom. 11.40: Przegl. prasy. 11.50: Muzyka z płyt. 11.57: Czas. 12.05: Romantyczna literatura fortep. (płyty). 12.50: Dziennik pol. 12.55: Poranek szkolny z Filharm. 14.00: Kom. meteor. 15.10: Program dzienny. 15.15: „Siostra Marja na wyspie trędowatych” — pog. 15.25: Wiad. o ekspozycji. 15.30: Giełda roln. 15.40: Koncert. 16.15: Audycja dla dzieci — słuchowisko. 16.40: Przegl. czasopism kob. 16.55: Koncert. 17.50: Program na piątek i rozm. 18.00: Odczyt o funduszu prac. 18.20: Słuchowisko. 19.00: „Skrzyżka pocztowa Nr. 275”. 19.20: Rezerwa. 19.25: Kwadrans akademicki. 19.40: Sport. 19.43: Wilk kom. sport. 19.47: Dziennik wieczorny. 20.00: Godzina życia (płyty). 21.00: „Boże Narodzenie w poezji ludowej”. 21.15: Koncert. 22.00: „Znaczenie gospodarcze budowy portu w Druji” — odczyt. 22.15: Muzyka tan. 23.00: Kom. meteor. 23.05: Koncert (płyty).

NOWINKI RADJOWE.

MUZYKA LEKKA.

W środę o godz. 16.55 rozpocznie się w studiu wileńskim koncert poświęcony muzyce lekkiej w wykonaniu kwintetu kameralnego: M. Szabasz — skrzypce, Fr. Thorz — wolonczela, S. Czesnowski — klarnet, J. Kropiwnicki — fortepian i N. Chones — fisharm. W programie utwory Lechara, Rózyckiego, Czajkowskiego, Rebikoffa i wielu in.nych.

DŁA NARCZARZY.

Z roku na rok rośnie liczba zwolenników sportu narciarskiego, dzięki idealnym warunkom terenowym, jakie posiada Wileńszczyzna. W dzisiejszej pogodzie o godz. 17.40 p. J. Nieciecki poinformuje zainteresowanych o szlakach narciarskich w okolicach Wilna.

O CZYSTOŚCI RASY.

Aktualny temat „rasizmu”, propagowanego obecnie gorąco w Niemczech, stał się przedmiotem wielu badań i dociekań. Na marginesie natomiast do czystości rasy w Niemczech wygłosi przed mikrofonem prelekcję prof. Michał Sobocki, oświetlając początki tego ruchu. Prelekcję usłyszysz o godz. 18 w trasminisji z Poznania.

Nowy wynalazek.

Pewien oficer amerykańskiej marynarki skonstruował lekki i nie krepujący ruchów ubiór dla nurków.

HALLO! TU A. Z. S.

S. N. A. Z. S. organizuje w okresie ferij świątecznych od dn. 27 grudnia do 7 stycznia kurs — wycieczki narciarskie do Zakopanego.

Koszt wycieczki łącznie z utrzymaniem i podróżą — 60 zł.

Zgłoszenia na wycieczkę przyjmuje do soboty dnia 23 grudnia Sekretariat AZS-u codziennie w godzinach 18—20 w lokalu AZS ul. Świętojańska 10 gmach główny U. S. B.

S. N. A. Z. S. podaje do wiadomości, że w niedziele dn. 24 oraz poniedziałek 25. wtorek 26 będzie prowadzony kurs narciarski t. zw. „świąteczny”.

Zbiórka narciarzy w wyżej wymienione dni w schronisku narciarskim AZS-u ul. Kościuszki 12 o godz. 10.

We wtorek dnia 27 b. m. wyjadą z Wilna na kurs do Zakopanego narciarze AZS-u: Stankiewicz, Starkiewicz, Umiastowski, Pełowski, Chomętowski i Lisiecki.

IV Akademickie Mistrzostwa Narciarskie Polski odbędą się w Rabce od dn. 1 do 4 lutego 1934 roku w konkurencji międzynarodowej. W zawodach tych biorą udział z wodnicy AZS Wileńskiego.

Środa 20 Grudzień

Środa 20 Grudzień

Spóźnienie Zakładu Meteorologii U.S.B. w Wilnie z dnia 19-XI 1933 roku.

Ciepłota powietrza — 8
Temperatura najwyższa — 6
Temperatura najniższa — 13
Opad 0,2
Wiatr południowo-zachodni
Tętno — spadek
Uwagi: pochmurno, przelotne opady.

— Pogoda 20 grudnia według P. L. M. W całym kraju lekko, w górach umiarkowanie mroź. W dzielnicach zachodnich w ciągu dnia temperatura wzbijała zera stopni. Slabe wiatry z kierunków zachodnich.

DYŻURY APTEK.
Dziś w dyżurach następujące apteki:
Paka — Antokolska 54, Siekierzyńskiego — Zarzecz 20, Sokołowskiego — Tyzenhauzowska róg Targowej, Szanłaya — Legionowa, Zaslawskiego — Nowogrodzka, Zajackowskiego — Witoldowa.
Oraz Miejska — Wilenska 23, Chomiczewskiego — W. Pohulanka, Chrościeckiego — Ostrobramska 27, Filimonowicza — Wielka.

OSOBISTA
— Nowy zastępca naczelnika wydziału bezpieczeństwa. Zastępcą naczelnika wydziału bezpieczeństwa w Wilnie mianowany został p. Kamiński z centrali Ministerstwa Spraw Wewnętrznych.

URZĘDOWA
— Konsul lotewski w Wilnie komunikuje, że w okresie świąt Bożego Narodzenia konsulat będzie nieczynny od dn. 24-go do 27-go grudnia włącznie.

ADMINISTRACYJNA
— STAROSTWO GRODZKIE podaje do wiadomości, że w dniu 23 bm. z powodu Wigilii Bożego Narodzenia wszelkie widowiska są zakazane.

KARY ZA POBIERANIE WYŻSZYCH
GEN. Wzrost jako w przedostatnim dniu targu przedświątecznego na rynkach wileńskich przeprowadzono lotną inspekcję handlową. Sporządzono 8 protokołów za pobieranie wygórowanych cen za artykuły żywnościowe.

Z UNIWERSYTETU
— Z Wydziału Humanistycznego Uniwersytetu Stefana Batorego. W czwartek 21-go grudnia b. r. o godz. 12-iej w Auli Kolumbowej Uniwersytetu odbędzie się promocja p. Edwarda Hoffmana na stopień doktora filozofii.

SPRAWY SZKOLNE
Wieczór Uczniowski Konserwatorium. We środę, dn. 20 b. m. o g. 8 w. odbędzie się wieczór muzyczny uczniów i uczennic Konserwatorium Muzycznego w Wilnie. Do programu wstąpią: fortepian, skrzypce, śpiew solowy i instrumentów dętych. Dla uczniów Konserwatorium i ich rodzin — wstęp wolny za kartami; dla publiczności — wstęp 50 gr.
Karty wstępu można otrzymać w sekretariacie Konserwatorium (ul. Końska 1) od g. 4-7 w.

— Opatrycie. Dyrekcja Gimnazjum im. ks. A. J. Czartoryskiego niniejszym uprzejmie zaprasza byłych nauczycieli i byłych uczennic gimnazjum na tradycyjny „Opatrycie”, który się odbędzie dn. 21.XII o godz. 17-iej w lokalu gimnazjum, ul. Orzeszkowej 9.

Z KOLEI
— Obniżka cen biletów kolejowych. Kasy kolejowe na terenie Wileńskiego Dyrekcji P. K. P. otrzymały polecenie w sprawie zmian osobowej taryfy na P. K. P., wchodzącej w życie od Nowego Roku. Obniżka cen biletów przewidziana w nowej taryfie zaczyna obowiązywać od poniedziałku dn. 1-go stycznia o godz. 0.

GOSPODARCZA
— Slaby ruch na targach. Przedświąteczny ruch na targach wileńskich jest całkiem słaby. Mimo niskich cen zapotrzebowanie na drobne, białe proszki, wyroby mięsne, nabiał i t. p. — jest niewielkie.
Również mało tygodnia przedświątecznego nie jest znaczny zbył bydła i nierogacizny. Na konsumpcyjną miejscową zakupiono zaledwie w ostatnią tygodnia 1754 sztuk, gmina wileńsko-trocka 647 sztuk. Spęd jest

wiekszy niż zazwyczaj o 30—40%, zapotrzebowanie jednak nie wynosi zwykłej nawet 15%, mimo cen utrzymanych na poziomie poprzednich tygodni.

ZE ZWIĄZKÓW I STOWARZ.
Oddział Konny Związku Strzeleckiego podaje do wiadomości, że Sekretariat Oddziału mieści się przy ul. Żeligowskiego 4. Czynny — we środy i soboty od 18—19 i w niedzielę od 10—11.
We środę dn. 20.XII b. r. o godz. 18-iej odbędzie się zbiórka całego Oddziału Konnego.
Tradycyjny Opatrycie Kolejowski odbędzie się dnia 6 stycznia 1934 r. (w sobotę). Zapisy przyjmuje Sekretariat w godz. urzędowych, do dnia 3.1.34.

— Posiedzenie Komitetu Głównego Polskiego Czerwonego Krzyża odbyło się w Warszawie dnia 16 b. m.
Na posiedzeniu został zatwierdzony preliminarz budżetowy oraz program pracy na r. 1934.

— W obradach Komitetu wzięli udział, między innymi, prezes Zarządu Wileńskiego Oddziału Polskiego Czerwonego Krzyża oraz delegat Okręgu.

ODDZIAŁ ZWIĄZKU KSIĘGOWYCH
W ubiegłą niedzielę odbyło się walne zebranie insynuracyjnego Związku Księgowych w Polsce Oddział w Wilnie. Na zebraniu tem był obecny Sekretarz Generalny Związku p. Smoleński.

Po załatwieniu szeregu wstępnych formalności zostały wybrane władze Oddziału Związku Księgowych. Do zarządu weszli: pp. Wyszyński, Malicki, Grudziński, Jurecki, Derkaczewski i Gierdwiłło.

W Oddziale zostały utworzone cztery sekcje: naukowa pod przewodnictwem p. r. Lechowicza, rozrywkowa — Jurecki, techniczno-fachowa — p. dyr. Wyszyński, organizacyjno-propagandowa — p. dyr. Malicki. Biuro Oddziału Związku Księgowych mieści się w lokalu Tow. Ubezpieczeń „Przełom”, ul. Mickiewicza 24. Biuro udziela wszelkich informacji wchodzących w zakres księgowości.

ZEBRANIA I ODCZYT.
— Dziś o godz. 20 w Starostwie Grodzkim odbędzie się zebranie Komitetu Miejskiego LOPP.
Obecność prezesów względnie delegatów poszczególnych Kół LOPP, obowiązkowa.

SPRAWY RZEMIEŚNICZE
— Dostawa deszczulek do Anglii. — W ostatnim tygodniu w Wilnie bawili przedstawiciele angielskich plantacji pomidorów, pertraktując z przedstawicielami miejscowego rzemiosła w sprawie dostawy do plantacji deszczulek do skrzyń.

Rezultat pertraktacji można uważać za pozytywny, ponieważ obie strony doszły do porozumienia i zasadniczo nawiązały kontakt handlowy.
W najbliższych dniach, oczywiście po świątach, będzie podpisana, prawdopodobnie w Rydze, umowa na dostawę dwóch wagonów dziennie deszczulek do Anglii.

Sfery rzemieślnicze Wilna zamierzają znać część zamówienia wykonywać w tartakach w Braławiu, Litypach i Woropajewie, co pozwoli zatrudnić w tych miejscowościach do 400 robotników.

RÓŻNE
— Studium baletowe L. Sawiny Dolskiej. Studium artystki baletu, p. Sawiny-Dolskiej zostało 5 grudnia r. b. zatwierdzone przez Ministerstwo W. R. i O. P. ze specjalnym kursem nauki, statusem i prawem wydania zaświadczenia kwalifikacyjnego absolwentom kursu studium.
— WILEŃSKIE CHOINKI. POWEDROWAŁY DO NIEMIEC. Z Wileńskiego wywieziono w ostatnich dniach do Niemiec wielki transport choinek. Choinki zakupił Królewicz i Gdańsk.

NA WILEŃSKIM BRUKU
KIESZONKOWCY W KASIE CHORYCH.
Już donosiłmy, iż policja drogą obserwacji ustaliła, że w poczekalni ambulatorium Kasy Chorych przy ulicy Dominikańskiej gromadzą się w godzinach porannych złodzieje, którzy dokonywują kradzieży kieszonkowych na szkodę członków K. Ch. przy bawiących do ambulatorium.

W związku z tem policja przeprowadza w ambulatorium K. Ch. kilka obław w wyniku których zatrzymano szereg złodziejaszków.

Mimo tego wczoraj zanotowano w poczekalni ambulatorium K. Ch. nową kradzież. Niejakomu M. Melamedowi (Witkomiarska 16) skradziono zegarek kieszonkowy wartości 125 zł.

Powiadomiona o kradzieży policja wszczęła dochodzenie.

TEATR I MUZYKA

— TEATR MUZYCZNY „LUTNIA“. Dziś ukaże się po raz pierwszy w nowej szacie dekoracyjnej, efektowna operetka Jakobińskiego „Targ na dziewczęta”. W rolach głównych wystąpią: Halmirska, Kaup, Dembowski, Szczawiński, Tatrzański i K. Wyrzycki-Wierowski, który te operetkę wyreżyserował. Ciekawe produkcje taneczne — „Taniec cowboyów” i „Ręce floty” — wykona zespół baletowy z udziałem primabaleriny M. Martówny i J. Ciesielskiego, Interesująca akcja przenosi widza z farmy amerykańskiej, na pokład jachtu, a następnie do wytwornego gabinetu adwokata.

— UWAGA DZIECI „WESOŁE ŚWIĘTA“ W „LUTNI”. W poranku świątecznym 26 bm. przesuną się przez scenę aktualne postacie: Dziadzio Piernik i Babcia Bakalja z całym swoim dworem marcepanów choinkowych, lalek i pajaców w wyborze i wesołej bajce fantastycznej pt. „Dziadzio-Piernik i Babcia-Bakalja”. Muzyka, przepiękne tańce. Początek o godz. 12.30. Ceny miejsc od 25 groszy.

— TEATR MIEJSKI NA POHULANKU. Dziś, w środę dnia 20 grudnia o godz. 8.30 w. po raz drugi struka F. Halperina „Miriam”, przedstawiająca panowanie Heroda, oraz waki o dziedzictwo tronu Judei. Specjalna ilustracja muzyczna S. Czornowskiego, tańce ukladu baletmistra C. Januszkowskiego, stylowa oprawa dekoracyjna W. Makojnika, oraz doskonała reżyseria W. Czengerego — składają się na całość wielce interesującą.
— **TEATR-KINO „ROZMAITOŚCI“.** Dziś, środa dnia 20 grudnia (początek seansu o g. 4-iej) film „Wiara, Nadzieja i Miłość”. Na scenie „Rewizor” Gogola, skróty sceniczny.

Siła złego na jednego.

Pan Jan M. miał za sobą piętnaście lat nienagannego służby w wojsku polskim. Był też odznaczony i przez pewien czas pełnił obowiązki oficera ordynansowego Prezydenta Rzeczypospolitej.

Tak się złożyło, że w ubiegłym roku p. M. został zmierzony w randze porucznika. W pierwszy dzień swego cywilnego życia p. M. zawiązał dużej w restauracji tak, iż gdy wyszedł na ulicę jeden z przechodzących policjantów zabrał go do komisariatu za zakłócenie spokoju w stanie nietrzeźwym.

W komisariacie p. M. poturbał st. posterunkowego Jakubiaka, potem nie zdając czapki mimo próśb i nie uszanował przez to lokalu urzędowego, gdzie wisiał obraz, a na dodatek wszystkiego znalazł przy nim za palniczkę bez stempla celnego, którą też uznał za szmuglowaną.

Siła złego na jednego. Po tyłu latach krytycznego prowadzenia się, zrodziły się w protokołach policyjnych cztery sprawy przeciwko p. M.:

- 1) za zakłócenie spokoju w stanie nietrzeźwym,
- 2) za nieposzanowanie lokalu urzędowego,
- 3) za znieważenie policjanta,
- 4) za posiadanie palniczki rzekomo szmuglowanej.

W pierwszej sprawie ukarał pan starosta, dając p. M. dwa tygodnie aresztu, w drugiej w sądzie grodzkim zapadł wyrok uniewinniający, w trzeciej wczoraj sąd okręgowy w Wilnie skazał p. M. na 3 miesiące aresztu z zawieszeniem na trzy lata, w czwartej — na sprawę jeszcze „w toku”.

Miał pecha, łacząc tego nie można uważać — stwierdził m. in. obrońca pana M. w swej mowie przed sądem okręgowym. Wład.

Ceny nabiału i jaj w Wilnie w dn. 19. 12. 1933 r.

Masło za kg. zł.:
Wyborowe hurt 3,70, detal 4,20. Stółowe hurt 3,50, detal 4,00. Solone hurt 2,90, detal 3,30.

Ser za kg. zł.:
Nowogrodzki hurt 2,10, detal 2,40. Litewski hurt 1,70, detal 2,00. Lechicki hurt 1,90, detal 2,10.

Jaja za kopę (60 sztuk) zł.:
Nr. 1 — 7,80, Nr. 2 — 7,20, Nr. 3 — 6,60. Za 1 szt. Nr. 1 — 14 gr., za 1 szt. Nr. 2 — 13 gr., za 1 szt. Nr. 3 — 12 gr.

Z życia żydowskiego.

Komitet Bojkotowy zwrócił się do wszystkich wileńskich organizacji kupieckich, by zaagityowali swych członków do kupowania jednoroznych znaczków na rzecz uchodźców niepełnych przy wykupie świadectw przemysłowych.

Do Wilna przyjeżdża znany ekonomista i statystyk żydowski, sekretarz ekonomiczno-statystycznej sekcji Żydowskiego Instytutu Naukowego w Wilnie Jakob Leszczyński. J. Leszczyński przez długie lata mieszkał w Niemczech i wskutek przesładowań hitlerowskich (przez pewien czas trzymany w więzieniu) musiał opuścić Niemcy. W Wł. nie jest p. Leszczyński gościem Żyd. Inst. Nauk. i wygłosi tu w sobotę odczyt p. t. „Pragmatyczne położenie Żydów w epoce faszyzmu”.

Z ramienia Żydowskiego Instytutu Naukowego w Wilnie wyjechał do Nowego Yorku dla przeprowadzenia akcji na rzecz Ż.I.N. wilmiański p. Szur. W tej samej sprawie został wysłany do Londynu p. Głuskiński z Rumunji.

TEATR-KINO
Rozmaitości
Sala Miejska
Ostrobramska 5

DZIŚ ARCYDZIEŁO FILMOWE!
Wiara, Nadzieja, Miłość
Misterium czystej miłości w przepiękn. zdaniach katedry gotyckiej.
Sala dobrze ogrzana
Dodatk. Dźwiękowe.

HELIOS

UWAGA!
Film, który entuzjastycznie cały świat
Koncert gry niespotykany w żadnym filmie. Każdy powinien widzieć.
NAD PROGRAM: Atrakcje dźwiękowe

HELIOS

Dziś podwójny program!
Dramat zwierząt i niesamowit.
1) Doskonała sensacja
2) **DZIKA DZIEWCZYNA** z dawną, niewidz.

Pan

Na święta tylko u nas
Najnowszy sukces roku 1934 p. t.
Andrzejewska — Eichlerówna — Damięcki.

CASINO

Przedświąteczny podwójny program.
1) Doskonała sensacja
2) **DZIKA DZIEWCZYNA** z dawną, niewidz.

CASINO

Przedświąteczny podwójny program.
1) Doskonała sensacja
2) **DZIKA DZIEWCZYNA** z dawną, niewidz.

CASINO

Przedświąteczny podwójny program.
1) Doskonała sensacja
2) **DZIKA DZIEWCZYNA** z dawną, niewidz.

CASINO

Przedświąteczny podwójny program.
1) Doskonała sensacja
2) **DZIKA DZIEWCZYNA** z dawną, niewidz.

CASINO

Przedświąteczny podwójny program.
1) Doskonała sensacja
2) **DZIKA DZIEWCZYNA** z dawną, niewidz.

CASINO

Przedświąteczny podwójny program.
1) Doskonała sensacja
2) **DZIKA DZIEWCZYNA** z dawną, niewidz.

CASINO

Przedświąteczny podwójny program.
1) Doskonała sensacja
2) **DZIKA DZIEWCZYNA** z dawną, niewidz.

CASINO

Przedświąteczny podwójny program.
1) Doskonała sensacja
2) **DZIKA DZIEWCZYNA** z dawną, niewidz.

CASINO

Przedświąteczny podwójny program.
1) Doskonała sensacja
2) **DZIKA DZIEWCZYNA** z dawną, niewidz.

CASINO

Przedświąteczny podwójny program.
1) Doskonała sensacja
2) **DZIKA DZIEWCZYNA** z dawną, niewidz.

CASINO

Przedświąteczny podwójny program.
1) Doskonała sensacja
2) **DZIKA DZIEWCZYNA** z dawną, niewidz.

CASINO

Przedświąteczny podwójny program.
1) Doskonała sensacja
2) **DZIKA DZIEWCZYNA** z dawną, niewidz.

CASINO

Przedświąteczny podwójny program.
1) Doskonała sensacja
2) **DZIKA DZIEWCZYNA** z dawną, niewidz.

CASINO

Przedświąteczny podwójny program.
1) Doskonała sensacja
2) **DZIKA DZIEWCZYNA** z dawną, niewidz.

CASINO

Przedświąteczny podwójny program.
1) Doskonała sensacja
2) **DZIKA DZIEWCZYNA** z dawną, niewidz.

CASINO

Przedświąteczny podwójny program.
1) Doskonała sensacja
2) **DZIKA DZIEWCZYNA** z dawną, niewidz.

CASINO

Przedświąteczny podwójny program.
1) Doskonała sensacja
2) **DZIKA DZIEWCZYNA** z dawną, niewidz.

CASINO

Przedświąteczny podwójny program.
1) Doskonała sensacja
2) **DZIKA DZIEWCZYNA** z dawną, niewidz.

CASINO

Przedświąteczny podwójny program.
1) Doskonała sensacja
2) **DZIKA DZIEWCZYNA** z dawną, niewidz.

CASINO

Przedświąteczny podwójny program.
1) Doskonała sensacja
2) **DZIKA DZIEWCZYNA** z dawną, niewidz.

CASINO

Przedświąteczny podwójny program.
1) Doskonała sensacja
2) **DZIKA DZIEWCZYNA** z dawną, niewidz.

CASINO

Przedświąteczny podwójny program.
1) Doskonała sensacja
2) **DZIKA DZIEWCZYNA** z dawną, niewidz.

CASINO

Przedświąteczny podwójny program.
1) Doskonała sensacja
2) **DZIKA DZIEWCZYNA** z dawną, niewidz.

CASINO

Przedświąteczny podwójny program.
1) Doskonała sensacja
2) **DZIKA DZIEWCZYNA** z dawną, niewidz.

CASINO

Przedświąteczny podwójny program.
1) Doskonała sensacja
2) **DZIKA DZIEWCZYNA** z dawną, niewidz.

CASINO

Przedświąteczny podwójny program.
1) Doskonała sensacja
2) **DZIKA DZIEWCZYNA** z dawną, niewidz.

CASINO

Przedświąteczny podwójny program.
1) Doskonała sensacja
2) **DZIKA DZIEWCZYNA** z dawną, niewidz.

CASINO

Przedświąteczny podwójny program.
1) Doskonała sensacja
2) **DZIKA DZIEWCZYNA** z dawną, niewidz.

CASINO

Przedświąteczny podwójny program.
1) Doskonała sensacja
2) **DZIKA DZIEWCZYNA** z dawną, niewidz.

CASINO

Przedświąteczny podwójny program.
1) Doskonała sensacja
2) **DZIKA DZIEWCZYNA** z dawną, niewidz.

CASINO

Przedświąteczny podwójny program.
1) Doskonała sensacja
2) **DZIKA DZIEWCZYNA** z dawną, niewidz.

CASINO

Przedświąteczny podwójny program.
1) Doskonała sensacja
2) **DZIKA DZIEWCZYNA** z dawną, niewidz.

CASINO

Przedświąteczny podwójny program.
1) Doskonała sensacja
2) **DZIKA DZIEWCZYNA** z dawną, niewidz.

CASINO

Przedświąteczny podwójny program.
1) Doskonała sensacja
2) **DZIKA DZIEWCZYNA** z dawną, niewidz.

CASINO

Przedświąteczny podwójny program.
1) Doskonała sensacja
2) **DZIKA DZIEWCZYNA** z dawną, niewidz.

CASINO

Przedświąteczny podwójny program.
1) Doskonała sensacja
2) **DZIKA DZIEWCZYNA** z dawną, niewidz.

CASINO

Przedświąteczny podwójny program.
1) Doskonała sensacja
2) **DZIKA DZIEWCZYNA** z dawną, niewidz.

CASINO

Przedświąteczny podwójny program.
1) Doskonała sensacja
2) **DZIKA DZIEWCZYNA** z dawną, niewidz.

CASINO

Przedświąteczny podwójny program.
1) Doskonała sensacja
2) **DZIKA DZIEWCZYNA** z dawną, niewidz.

NA SCENIE: Rewizor
skrót sceniczny w-g N. GOGOLA.

UWAGA!
Film, który entuzjastycznie cały świat
Koncert gry niespotykany w żadnym filmie. Każdy powinien widzieć.
NAD PROGRAM: Atrakcje dźwiękowe

HELIOS

Dziś podwójny program!
Dramat zwierząt i niesamowit.
1) Doskonała sensacja
2) **DZIKA DZIEWCZYNA** z dawną, niewidz.

HELIOS

Dziś podwójny program!
Dramat zwierząt i niesamowit.
1) Doskonała sensacja
2) **DZIKA DZIEWCZYNA** z dawną, niewidz.

HELIOS

Dziś podwójny program!
Dramat zwierząt i niesamowit.
1) Doskonała sensacja
2) **DZIKA DZIEWCZYNA** z dawną, niewidz.

HELIOS

Dziś podwójny program!
Dramat zwierząt i niesamowit.
1) Doskonała sensacja
2) **DZIKA DZIEWCZYNA** z dawną, niewidz.